

ST·OLAV

K A T O L S K T I D S S K R I F T

NR. 21

91. ARGANG
10. NOVEMBER

1979

Deroppe under himmelen

Det måtte komme før eller senere; og senere ble altså i 1953 da han som ung jurist arbeidet blant de innsatte i Kragshovedeleiren i Danmark. Han ble kandidat året før. Problemene med menneskers forhold til lov og rett fikk ham i studietiden til å tenke mer eller mindre over teologiske problemer, og om han som medmenneske hadde et utgangspunkt for disse spørsmål. Og det hadde han, — oppdaget han noe senere. Han var katolikk og hans familie var katolikker. Men var det bare et slags varemerke, eller var det noe innhold i pakken? Var det vane eller personlig bekjennelse?

Peter Tantholdt Hansen måtte både som klart skolert jurist og et forholdsvis ordentlig menneske, ta dette spørsmål opp til meget sterk overveielse og handle deretter. Han kom i begge tilfelle frem til at et menneskelig liv er et så kostbart produkt at enhver må gjøre så meget man makter ut av det.

Tantholdt Hansen var ellers populært sett ingen mr. Hvemsomhelst. Førstemann på AB's håndballag med dansk idretts grand old man Knud Lundberg i spissen. Det alene garan-

terte for å være «in» i visse kretser med sans for PR. Dertil kom at han også kunne anses som Danmarks kanskje eneste basketballspiller med internasjonalt tilsnitt. At det også ble regnet som en fortjeneste å være litt av en selskapsløve og verdensmann utenfor banen, hørte bare med til bildet.

Tantholdt Hansen ble jesuitt. Ganske enkelt av den grunn at jesuittene var det ordenssamfunn han best kjente. Senere oppdaget han at hos jesuittene er det en livsnær forbindelse mellom det å være prest og det å komme menneskene nær i praktisk arbeid som angår dem. At han på forhånd var en liten tur innom karteuserne et sted i Sveits, kan bare anses som et fruktbart stadium på livets vei. Der lærte han i meget positiv grad verdien av det kontemplative liv å kjenne.

Etter novisiatet fulgte så filosofiske og teologiske studier i Sankt Georgen — jesuittenes universitet — og ved Gregoriana. Prestevielsen fant sted i København i 1966. Og hva så? Jesuittenes arbeid i Danmark som så mange andre steder, ligger nokså meget på det intellektuelle plan. Og det var selvfølgelig også mulig for Tantholdt Hansen med sin cand. jur. i baklommen, å følge det tradisjonelle mønster. Men hans avgjørelse i 1953 hadde vært så konsekvent at han visste med seg selv at den vei han skulle gå, måtte ha noe å gjøre med den personlige kontakt mennesker imellom. Det måtte ha noe å gjøre med en fremstrakt hånd, en solidaritets-erklæring på like fot. Han forsto det slik at det å være prest har noe å gjøre med å varme et annet menneske, ikke å indoktrinere det. Å forkynne evangeliet ble for pater Tantholdt Hansen ikke å stå på en prekestol, men å være medmenneske med all den synd og alle de mangler et medmenneske har for nettopp å være

medmenneske. Det ble å stå med tomme hender sammen med dem hvis hender var like tomme.

Han pekte på Peru skjønt han intet visste om dette fjerne land. Han hadde hørt om jordskjelv og andre ubehageligheter, om nød og sykdom og utryddelse av indianerne i fjerne egne av Sydamerika, men noe konkret bilde av landet hadde han ikke. En gang hadde han snakket med noen peruanske teologer i Sankt Georgen, og han visste at prestemangelen var stor, — så han skrev til dem. Det var naturligvis litt av et skritt, for hvordan ville en mann på 40 kunne tilpasse seg forhold som måtte være totalt fremmede for en tidligere dansk håndballspiller. Ville det ikke

bare bli en slags form for interessant nordisk turisme i Sydamerika? Han kunne ikke besvare spørsmålet før han hadde vært der.

Han fikk lov til å oppleve de tomme henders politikk ganske snart. Etter en «innføringsperiode» i Limas slum spurte nemlig hans medbrødre ham om han kunne tenke seg en jobb blant urskogens indianere oppe i nærheten av Amazonfloden. Å bli satt av en lastebil i belgmørk natt midt inne i skogen og så få vite at det er første sti på høyre hånd, kan jo sikkert ta luven fra selv de minst sarte, og få mennesker til å identifisere seg med Adam da han ble satt utenfor paradisetts port. «Det er som å bli satt tilbake på barnestadiet», sier *Tantholdt Hansen*, «man er hjelpeløs der.» Han stod der med sin kuffert, et sivilisasjonens instrument, som virker nærmest latterlig i den situasjonen. Det var jo ikke annet å gjøre enn å komme igang. Men *Tantholdt Hansen* forteller at han ikke hadde gått mer enn et par meter inn i skogen før han falt så lang han var. Det var atskillige elver og bekkefar som skulle passeres. Man skulle være veldig glad hvis det lå et par råtne bjelker der som man kunne balansere på, eller om man tilfeldigvis fant en kano; og så var spørsmålet hvordan *den* skulle håndteres.

Det var bare begynnelsen! Det gikk svært hurtig opp for den velskolerte danske jesuitt at det meste av det han hadde brukt nesten førti år for å lære, var til null nytte på disse kanter. Hvis han innbilte seg at han kom med hele kufferten full av sivilisasjon og masser av overtalelsesevner i tillegg, kunne han godt svømme tilbake over elvene igjen. For her opplevde han for alvor at det var *ham* som stod med de berømte tomme hender uten de minste sjanser til å få fatt på noe å holde dem i. Det var presten som måtte ta imot. For det gikk opp for ham at det *han* hadde å gi, — i motsetning til det hans sognebarn hadde å by på, — var det samme som resultatet av de mangfoldige håndballkamper som endte med 7—0. De lærte ham å bli dus med den voldsomt fro-

dige natur, hvordan han skulle forsere de kraftige vannstrømmene med selvbygde tømmerflåter, å felle skogens trær med primitiv redskap og binde stokkene sammen uten bruk av nagler eller spiker, men bare ved hjelp av vidjer, barkstrimler, osv., osv. Men fremfor alt lærte de ham at det finnes andre verdiskalaer enn dem man tar for gitt i København eller Roma.

Jesuittene hadde påtatt seg å utdanne kvalifiserte indianere som lærere og kateketer ikke bare for å lære befolkningen alfabetismens velsignelse, men også for at de bedre skulle ha muligheter for å utvikle den jord de elsket og derved skape muligheter for utviklingen av en høyere levestandard. I 1970 gjennomførte den peruanske regjering en landbruksreform. De ansvarlige innen ordenen foreslo derfor at indianske ledere selv overtok den videreutvikling som var satt igang, ut fra den betraktning at en misjonærs

største oppgave er å gjøre seg selv overflødig.

Det var et hardt slag for *Tantholdt Hansen* som hadde fått knyttet mange verdifulle menneskelige bånd. Han ble imidlertid utnevnt til sogneprest i Urcos, et gudsforlatt sted 3500 m. oppe under himmelens tak. Her arbeidet allerede en liten håndfull jesuitter, og den danske prest ble særlig overlatt sjelesorg, undervisning i sognets skole og helseinspeksjon. Her fikk han i virkeligheten realisert sine idealer og forsetter på grunnlag av det han inntil nå hadde lært av indianerne. Her forstod han at hans antakelse av at forkynnelsen av evangeliet hadde noe vesentlig å gjøre med et solidaritetsforhold var riktig. Det viste seg også at dette solidaritetsforhold på det åndelige plan måtte funderes i det materielle. Her møtte han motstand. Det å være sosial i Sydamerika kan være en farlig ting. I

(forts. side 14)

Peruvian wedding

REDAKSJONELT:

Fra utopi til realitet

Den kristne kirkes fornemste oppgave er å forkynne evangeliet. Å dra ut i hele verden for å fortelle menneskene, at de skal være gode mot hverandre, var noe av det siste Jesus Kristus ba sine venner om, før de skiltes. Det sentrale i kirkens arbeid er kjærligheten til medmennesket, oppmuntringen til de svake og trøsten til den fortvilte. Det var noe nytt for oldtidens mennesker og oldtidens religiøse forestillingsverden. Det er det også for vår moderne idéverden, i hvert fall når man direkte blir stilt ansikt til ansikt med disse forhold.

Dette henger vel i noen grad sammen med, at det med å elske er noe, som ikke angår en personlig, men snarere er en doktrine. Kjærligheten er det sentrale i all kristendom, og kjærlighet krever resultater, hvis den er ekte. Dette er bakgrunnen i den kristne kirkes misjonsoppgave, hvor den enn utøves, og det er på den bakgrunn, at hele det store karitative apparat stilles til rådighet for mennesker rundt om på jorden. Hvis man forstår det, så forstår man også de videre aspekter ved begrepet den kristne misjonsoppgave. For den kristne kjærlighet er identisk med det kristne håp om et bedre liv for mennesker i fremtiden, hva enten denne fremtid kommer til å utspilles i denne verden eller bak det for oss ukjente forheng. Kjærligheten håper, den seirer aldri, derfor er den evig og vedvarende og peker hen på det positive i menneskelivet, solidariteten og menneskeverdigheten.

Dette må man nok ha for øye, når man støter på utsagn som for eksempel japaneren Kosuke Koyamas, at hvis man ønsker å gjøre seg forstått blant asiater f.eks. kreves det en teologi som vokser frem i engasjement for det lidende menneske. En årsak til at asiater og andre ikke-europeiske folk stiller seg avvisende til kristendommen og kristen misjon er, at den utgår fra Kristi Seier! Han setter tykk strek under dette og kaller det ikke mindre enn teologisk imperialisme fra Vest! — Den seirende Kristus sier ikke asiaten noe som helst, dertil har han lidelsen for tett inn på seg hver dag. Asiaten lytter bare til en røst fra en idéverden, som rommer en «korsfest, nedbøyd» teologi, og som har forstått, at det å elske er å rekke en solidarisk hånd til mennesker i åndelig og materiell nød. For da alene er det håp for mennesket, for så går det inn i en fremtid.

Kristen misjon er ikke så mye å gjøre som å være. Identiteten, håpet, gleden, lyset; og alt dette bunner i dette ene, å elske Gud og mennesket. Og det synes især for kristne å ha sin vanskelighet. Men lykkes det oss å overvinne denne vanskelighet, er det meget store sjanser for, at nettopp håpet om en felles fremtid for alle mennesker, hvor gleden, solidariteten og troverdigheten blant mennesker settes som det primære på dagsordenen, kan vendes fra utopi til realitet.

Svend Aage Rasmussen

FRA BISPEDØMMET

Pastor Jacques Tho er utnevnt til Stiftskapellan i Oslo Katolske Bispedømme fra og med 20. oktober i år.

Hans virkefelt omfatter sjelesorgen for de vietnamesiske flyktninger bosatt i Norge.

Han vil inntil videre være bosatt i Bergen.

+ John W. Gran
Biskop

STIKLESTAD

I 1980 er det 950 år siden Hellig Olav falt på Stiklestad. Den katolske kirke i Midt-Norge markerer Olavsfeiringen med festdager fra lørdag, 26. juli, til tirsdag, 29. juli. Av begivenheter kan nevnes: gudstjenester, konserter, fotvandringer, nordisk ungdomsleir, «Spillet om Hellig Olav» på Stiklestad m.m. Dessuten holdes det etter Olsok samlingsdager og retrett for interesserte.

Legg ferieplanene for neste år slik at du har anledning til å være med på Olsokfeiringen både i Nidaros og på Stiklestad.

Påmelding sendes til Olsokkomitéen, Prinsensgt. 2A 2, 7000 Trondheim.

Gerhard Schwenzer
Biskop

ENGLISH RETREAT RETRAITE EN FRANCAIS

Søstre interesserte i disse
retræter

SOMMEREN 1980

bedes henvende sig
(uforpligtende) til
Søster Mary Katharine
Jens Jessensvej 7
2000 København F

(Rejse og 50 % af omkostninger
betales af Ansgar Werk, Münster)

Jødisk misjon

Amerikanske jøders særpreg er i ferd med å svekkes. Blandede ekteskap, annen kulturell oppblanding samt religiøs slapphet har gått så langt i å smuldre opp jødiske familietradisjoner at mange rabbinere i USA nå ser behov for regelrett «evangelisering». Dette for å fornye jødisk tro og omvende andre som er positive til jødiske verdier.

«Fra starten har jødedommen vært en misjonerende religion,» sier rabbi Alexander Schindler, president i Forbundet av amerikanske jødiske menigheter (UAHC). «Abraham var misjonær. Vi bør gjenoppta vår gamle tradisjon.»

Forbundet av amerikanske jødiske menigheter (UAHC) representerer 750 forsamlinger i Nord-Amerika. Tanken om aktiv misjonsvirksomhet står pussig nok sterkest blant disse som hører til reform-bevegelsen blant amerikanske jøder. Hittil har de gått mot jødiske ritualer og oppmuntret jøder til mest mulig å gli inn i det amerikanske samfunn.

Tilbake til tradisjonen

Som et første skritt har reform-rabbinernes organisasjon gitt ut en håndbok for jøder som vil ta vare på jødiske tradisjoner. Den handler om alt fra navngivning til den rette måten å sørge over en avdød på. Den sier at det er «mitzvah», et påbud, for ektepar å få barn, men understreker likevel at par som velger å ikke få barn ikke er mindre jødiske av den grunn.

Samtidig gjeninnfører nå mange reform-synagoger hebraisk språk i gudstjenestene og oppmuntrer til tradisjonelle, om ikke ortodokse regler for familielivet.

Jødene selv

Hovedmålet for den jødiske «evangeliseringen» er jødene selv. 57 prosent av alle jødiske ektepar i USA er ikke aktive i synagoger eller jødi-

ske organisasjoner. Antall ekteskap mellom jøder og ikke-jøder har tredoblet seg på tyve år, slik at en tredjedel av alle jøder som gifter seg i USA nå gifter seg med ikke-jøder. De fleste av disse ekteskapene, som konservative rabbinere nekter å godta, er mellom jødiske menn og ikke-jødiske kvinner. Resultatet er at deres barn ikke godtas som jøder i ortodokse og konservative miljøer, dersom

ikke barna, eller moren, skifter tros-samfunn.

Omvendelser

Den jødiske misjonsvirksomheten i USA tar også sikte på å omvende ikke-jøder som gifter seg med jøder. Til nå har det vært vanlig at rabbinere sterkt har frarådet slike «bekvemmelighetsomvendelser», først og fremst fordi jødedommen lærer at rettskafne ikke-jøder også har sin plass sammen med Gud i det livet som skal komme. De gangene slike omvendelser likevel har blitt godtatt, har det først vært etter lange, krevende studier og omfattende ritualer, blant annet renselsesbad for kvinner og omskjæring for menn.

Rabbi og prest

Ettersom antallet ekteskap mellom jøder og ikke-jøder øker har mange reform-rabbinere nå begynt å forrette slike vielser, noen ganger sammen med kristne prester. Og kravene til dem som skal gå over til jødedommen har blitt kuttet ned til opplegg for

(Forts. side 14)

PORTRETTEDET:

CARITAS

Ved Svend Aage Rasmussen

Det står Caritas på døren. Bygningen stor og rommelig, vitner om tidligere borgerlig velstand i rolig villakvarter. Man befinner seg i, hva svenskene kanskje ville kalle — «ett kansli!» — Ringere kan det vel ikke gjøres.

Sekretær, telefoner, salong og til og med bibliotek! Imidlertid forsikrer lederen Harald Taxt, at det også foregår andre ting, enn det rent kontormessige, og man får nok gi ham rett,

for en viss møtesalskultur er også å spore.

Vi sitter overfor Harald Taxt, som gjennom en del år har ledet den norske Caritas. Den prestelige kaffe smaker bra, og den får samtalen til å gli litt lettere etterhvert som man kommer inn på mere delikate emner.

«Og de hadde alle ting felles!»

Anser du, at dette skriftsted var en slags kommunistisk programforplik-

telse for de kristne i oldtiden, eller mener du, at det er en forpliktelse, som pekte hen mot felles medmenneskelig ansvar til enhver tid?

Ja da. Det var en kommunistisk-sosialistisk programforpliktelse; og den var også mulig på grunn av den form for samliv, som den urkristne menighet hadde. Den var nemlig så pass liten. Menigheten i dag kan ikke på grunn av sitt omfang utnytte de samme muligheter. Men idéen om fellesskap og samliv går igjen i ordenslivet på mangfoldige områder.

Det lar seg ikke gjøre direkte å overføre den kristne sosialisme og det medmenneskelige ansvar, det medfører, til en moderne menighetsstruktur, som vår. Noe av det, vi kommer nærmest, er vel de moderne såkalte basismenigheter, som danner et fellesskap både religiøst og sosialt. Og det må understrekes, at dette er både viktig og kristent forsvarlig. Den kristne menighet av klassisk type er i dag mere et geografisk begrep og ikke noe personlig. Menigheten er heterogen, et fellesskap burde være homogent.

Hvordan bør den enkelte kristne oppfatte begrepet Caritas; lokalt, såvel som internasjonalt?

Biskopenes hyrdebrev for noen år siden angående Caritas er vårt Magna Carta. Utgangspunktet her er, «*Bør Hverandres Byrder!*» — Dette er selve intensjonen i Caritas-organisasjonen, og det er i lyset av dette, enhver kristen må se på Caritas.

Hvordan er det i praksis med hensyn til trosfellers forhold til Caritas. Er det slik, at innhold og bakgrunn i denne institusjon når inn til den enkelte katolikks bevissthet?

Det er mange måter å tjene på. Og det vi må forsøke er, å få folk til å oppleve nestekjærligheten, enten de selv går ut eller er medarbeidere gjennom en institusjon. Caritas er en institusjon, som bør være i *alle bispedømmer*. — Taxt tar seg en pause og puster tungt:

Biskopene bør være dem, som først og fremst praktiserer kjærligheten. Derfor er Caritas blant en av de tre

største oppgavene i Kirken: Sakramentenes forvaltning, ordets forkyn- nelse og det caritative arbeide. Det er både biskopenes og menighetens plikt sammen å leve etter dette. Det er en virkelig organisk forbindelse med evangeliet, en tradisjon, som er histo- risk betinget; det er en apostolisk oppgave.

Det vil si, at hvis de troende ikke støtter opp om caritas-oppgaven, så må man stenge det hele? Vanskelig- hetene ligger åpenbart i å bevisstgjøre den kristne menighet?

Nå blir Caritas-lederen ivrig. Øyne- ne skinner, og midt i tobakkståken kommer det med kraft:

Det må komme med katekesen! — Derfor må Caritas prekes! Selvføl- gelig har Caritas bestått i mange år, om ikke annet så i formen; men det er faktisk først etter konsilet, at orga- nisasjonen har fått hierakisk preg. Det er mest blitt *kirkens* oppgave; biskopenes, prestenes og ikke minst legfolkene. Det har blitt en felles- oppgave for Guds Folk! — Paul VI gikk i spissen med et godt eksempel: Cor Unum. — Derfor er det slik i dag, at de fleste bispedømmer verden over har en Caritas-organisasjon. 112 landsomfattende organisasjoner er til- sluttet Caritas Internationalis. Ut over dette finnes det rent lokale Cari- tas-organisasjoner, som ikke direkte er tilsluttet den internasjonale organi- sasjonen.

Hva driver Caritas med på det lo- kale plan i Norge?

Her startet det faktisk først riktig med opprøret i Ungarn i 1956 og flykt- ningestrømmen fra 1957 og et stykke opp i seksti-årene. Her var Caritas i høy grad inne i bildet, bl.a. ved å for- midle penger til disse mennesker. I det hele tatt har man i meget stor grad konsentrert seg om oppgaver om- kring flyktninger fra mange steder i verden, men i særlig grad om av- hoppere fra slaviske land. Enn- videre er arbeidet for barna som er i nød en meget viktig Caritas-oppgave. Vi har ikke mindre enn 100 fadder- skaper rundt omkring, og vårt samar- beide med Ungdomsorganisasjonen for

Afrika og Asia, KFUM og K, osv. er meget intimt.

Hvem nyter så godt av det arbeide Caritas driver?

Pastor Taxt ser gjennomtrengende på en:

De Fattigste! Vi forsøker å finne prosjekter, hvor man yter hjelp til selvhjelp, og der har det vist seg, at jordbruksprosjekter er det mest effek- tive i U-landsarbeidet. For uten mat finnes det ingen hjelp.

Når man taler om Caritas, så er det alltid snakk om en masse penger. Skul- le det på en eller annen måte ikke være mulig å utvide engasjementet på en mere menneskelig og engasjerende måte, så at det kommer et personlig forhold til oppgavene. Det var vel en idé for ungdommen?

Vi hadde lenge Ungdommens Cari- tas. Det var en hel misforståelse. Det var nettopp tenkt, som en gruppe unge, som innen en menighets ramme skulle virke blant gamle og ensomme og hjelpe der, de kunne. — Det gikk slett ikke. Det arbeide, som utføres i menigheten utføres av menighets- pleien, som ledes av sognepresten. I Oslo er de eldre i særlig grad betrodd sr. Intemerata. Her har man et kon- kret eksempel på sogneprestens opp- gave som menighetens hyrde. Det

evangeliske hyrdeembede i hverdagen delegert av biskopen, som leder på et høyere plan. — Omsorgen for den en- kelte er sogneprestens oppgave.

Hvordan administreres Caritas? Man hører svært lite til den side av saken.

Gjennom et styre på fem medlem- mer; biskopen representeres av for- mannen og det hele utnevnes av bisko- pen. — Det daglige arbeide i Caritas utføres av Caritas-lederen og en an- satt sekretær.

Hvem bestemmer så, hvilke oppga- ver den skandinaviske Caritas skal ta seg av?

For det første er det jo avgjørelsen om, hva man skal bruke fasteaksjonen til. Det foregår på den måten, at Cari- tas-lederne fra de fire impliserte land møtes og eventuelt blir enige om et prosjekt, man mener å kunne støtte. Det de finner frem til forelegges den nordiske bispekonferanse, som har den endelige avgjørelsen om saken bør settes ut i livet.

Hva angår visse andre oppgaver og prosjekter av mer nærliggende karak- ter, så er det styret i Caritas som pe- ker ut dem og avgjør deltakelse eller ikke.

Er det en prests oppgave først og (forts. neste side)

(Forts. fra forrige side.)

fremst å være caritativt innstilt? Og kan man si, at det er en vesentlig side av måten å preke evangeliet på?

Ja, det er en kristen plikt! Presten bør være en tjener for medmennesket; — det er noe vesentlig og grunnleggende i kristen mentalitet.

Er din jobb din hjertesak?

Ja, her får man virkelig fornemmelsen av å være til nytte for folk meget mere enn å sitte som sogneprest i en liten by. Jeg stortrives med dette.

Det sies, at den katolske kirken er verdens rikeste mann. Hvorfor selger man så ikke noen av alle disse påståtte aksjer eller forærer bort alle kostbarhetene til fordel for nødlidende, slik som for eksempel forfatteren Morris West peker på?

Det er et veldig delikat spørsmål; og det dukker jo opp fra tid til annen. En ting er i hvert fall sikkert. Kirken må ha midler til å holde sitt personale, som er betrodd den, i live. Den kan selvfølgelig ikke gi bort til nødlidende, det den rettferdigvis skylder sine medarbeidere. Den Romersk Katolske Kirke er en frikirke, og den må derfor selv innsamle det, den trenger blant annet til lønninger. MEN, det er klart, at kirken består av mennesker og av ufullkomne mennesker. Det er ingen tvil om, at mange bispedømmer og mange sogn, ikke alene her i Norge, kunne yte meget mere av sine rikdommer og skatter til sultne medmennesker. Da BØR man vel spørre seg selv, *hva yter JEG av min overflod?* Den Katolske Kirke er ikke bedre enn dens enkelte medlemmer.

Hva er så dine planer for fremtidens Caritas i Norge?

Vi må fortsette å hjelpe og veilede flyktninger og innvandrere; og i den forbindelse må jeg kanskje få lov til å nevne vårt hospits i det gamle huset i Urtegaten. Her er det plass til 75 mennesker, og det er noe, som monner i vårt totale arbeide. Det er en institusjon, som vi har mye glede av, og den går fortsatt godt. Men vi må finne nye og andre mere fruktbare veier for å integrere våre medbrødre i våre me-

nigheter. Eldreomsorgen vil alltid være aktuell for Caritas. Man må hele tiden være åpne overfor nye behov, som oppstår i våre menigheter. Utviklingshjelpen må fortsette i uoverskuelig fremtid og må økes adskillig. Caritas har også hatt ansvar og har tatt seg av ordning av diverse papirer og attester, osv., mens de politiske flyktninger venter på å få innvilget politisk asyl. På samme måte har vi sammen med Oslo Kommune prøvd å holde dem i live på hoteller og pensjonater rundt omkring.

Vi må også se på det arbeid, som vi har på det rådgivningsmessige plan for de som kommer hit. Jeg tenker her på de vanskeligheter som oppstår ved at de ikke kjenner våre forskjellige systemer. Trygdesystemet for eksempel; forholdet til forskjellige myndigheter, barnas skolegang og voksnes også for den saks skyld, språkvansker o. lign.

Sekretariatet på fire medarbeidere med Guri Refsnes i spissen gjør en god jobb.

Herunder kommer også den klubb-

virksomhet, som utgår herfra og omfatter diverse aktiviteter, bl.a. månedlig samvær med eldre. Så er det utviklingshjelpen, som finansieres gjennom fasteaksjonen helt på skandinavisk basis med Norge som utførende organisasjon i samarbeide med NORAD, hvorved pengene firedobles. Av våre egne prosjekter kunne vi ønske utvidelse av et nesten glemt foretagende, nemlig fredagsgaven! — Det er et prosjekt, som etterhvert er lite kjent; men da Roma opphevet fredagsabstinensen, ble biskopene anmodet om å holde fredagsboten i live ved andre tiltak, og det ble delt ut sparebøsser. Og denne aksjon har nu vart i 10 år. Men jeg synes, man bør gjøre betydelig mere ut av fredagsboten, om ikke annet så gjøre ideen kjent som en vesentlig del av kirkens sosiale program til gagn for medmennesket.

Det kan sikkert også gjøres mere ut av området for fjernadopsjon av barn utover det meste av verden. Vårt arbeide blant flyktninger og fremmedarbeidere og det behov, som de måtte ha i kirkelig henseende er også en

side av vår virksomhet. Caritas-lederen er biskopelig vikar på dette område, liksom han virker som sjelesørger for eventuelle katolske sjøfolk, som måtte ha behov for kirkelig assistanse. Vi har jo her i det siste fått to vietnamesiske prester, en spansk/portugisisktalende prest, som det meget lenge har vært behov for; vi har en kroatisk og en ungarsk prest, som begge har nok å gjøre med å reise rundt og betjene sine landsmenn. Vi mangler faktisk en tsjekkisktalende prest etter pater Engelhardt, som virket i Gøteborg og er blitt sogneprest i Halmstad.

Man blir helt overveldet, hvis man går i dybden med de oppgaver, som Caritas påtar seg, hva enten det er på lokalt eller på internasjonalt plan. Det slår en uvilkårlig, at det som vel bare mangler ved en sådan organisasjon er, at den blir personlig. *At det hele blir en oppgave, som angår kirkens medlemmer i større grad.*

Harald Tamt nikker langsomt og ser tenksomt på sigaretten: Presis! — Det er dit, vi skal.

KINA—U.S.A.

The Catholic Foreign Missions kan-skje bedre kjent under navnet Maryknoll fedre og søstre, har foreslått et utvekslingsprogram mellom sitt seminarium i New York og universiteter i Den Kinesiske Folkerepublikk.

Forstanderen for Maryknoll Seminariet *Pater John P. Meehan* ba to kinesiske protestanter om å undersøke mulighetene for utveksling av studenter og lærere, når de kom tilbake til Kina. De besøkende var *pastor Chen Chi-Ming*, dekan for Instituttet for Religiøse Studier ved Najing Universitetet og *dr. Han Wen-Shao*, generalsekretær for kommunistpartiets sentralkomité i Kiangsu. De oppholdt seg en tid i De Forente Stater som deltakere i Verdenskonferansen for Religion og Fred ved universitetet i Princeton for noen tid siden. *Pater James P. Noonan* ga uttrykk for «at vi er meget interesserte i igjen å skape kontakt med det kinesiske folk.» Maryknoll-selskapet hadde i slutten av 1940-årene omkring 150 prester og søstre i arbeide i Kina, av hvilke bortimot alle ble utvist etter at kommunistene kom til makten i 1949; andre ble satt i fengsel.

«Maryknoll er så heldig å ha prester, søstre, brødre og legmisjonærer som hver for seg er spesialister på sitt felt, hva enten det nå er på det lærde eller de tekniske områder,» sa *pater Noonan*. «Som en håndsrekning til Kina ville vi være glade for å tilby vår tjeneste der.»

The Tablet

FORBUNDSREPUBLICKEN TYSKLAND

Erkebiskopen av München, kardinal Ratzinger har nedlagt veto mot utnevnelsen av pastor Johannes Baptist Metz til lærer ved det teologiske fakultet ved universitetet i München. Ifølge konkordatet mellom Tyskland og Den Hellige Stol skal alle faste stillinger ved de teologiske fakulteter anerkjennes av den lokale biskop. Det var ikke angitt noen grunn til det biskopelige veto, men man antar, at erkebiskop Josef Ratzinger er motstander av pastor Metz' politiske teologi, som synes å være inspirert av den latin-amerikanske frigjørelsesteologi. Pastor Metz' trofasthet mot den katolske lære er imidlertid aldri blitt dratt i tvil, og han er en av den tyske teologiske forsknings mest respekterte vitenskapsmenn.

The Tablet

FINLAND

Ifølge en statistisk undersøkelse i Finland nylig tror 73 % av finnene på Gud. 21 % er agnostikere og 6 % overbeviste ateister. 25 % av de troende ber hver dag og andre 25 % ber aldri. Det er 4 millioner innbyggere i landet av hvilke 94% tilhører den lutherske kirke, der er ca. 11 000 katolikker av den orientalske ritus og 1 000 jøder.

The Tablet

MØTER PAVEN HUA?

Ifølge National Catholic Service/Katolsk Orientering er det rykter i gang angående Den Romersk Katolske Kirkes mulige tilbakekomst til verdens folkerikeste land. Helt siden kommunistene tok over makten i 1949 har Kina vært totalt lukket for all kristen misjon, den katolske inklusive. Mange ting tyder nå på, at forholdet mellom bl.a. Vatikanet og den kinesiske regjering i Peiping er på vei til å bli myket opp, og det gjettes i velunderrettede kretser på et snarlig møte mellom Pave Johannes Paul II og formannen for det kinesiske kommunistparti Hua Kuo-Feng under dennes offisielle besøk i Italia i november. Mange gjetter på, at samtalene kanskje kan komme til å dreie seg om jesuitterordenens tilbakekomst til Kina. Men Vati-

kanets fortsatte forbindelser med Taiwan anses som den største hindring for de åpne grensers politikk fra Den kinesiske Folkerepublikks side, og kan kanskje også være medvirkende til, at formann Hua går pavens dør forbi. Ikke desto mindre må det medgis, at Vatikanet gjennom lengere tid har sett frem til en oppmykning, og man har også rent diplomatisk forsøkt å komme Folkerepublikken nærmere, idet man for eksempel har bedt den pavelige pro-nuntius i Taiwan om også å varetta de pavelige interesser i Bangladesh. Av denne grunn er pronuntiaturet øyeblikkelig fraflyttet Taiwan og de løpende saker varetas av en charge d'affairs. Når alt kommer til alt, vil det virke nokså uvanlig, hvis et statsoverhode under sitt besøk i Roma ikke avlegger besøk hos paven også. Og det anses for helt usannsynlig at Hua skulle legge sin reise utenom Roma.

S.A.R.

I dagene 26.—28. november avholdes det i København en nordisk konferanse arrangert av Centralinstituttet for Nordisk Asienforskning angående kvinnen i Islam. En rekke yngre forskere på området vil orientere om dette aktuelle problem. Konferansespråket er engelsk og skandinavisk og man tar opp emner som spenner temmelig vidt, idet det ikke tenkes på bare et land eller et mindre islamisk område, men hele den islamiske verden. Man kan således nevne Sorostasia, Malaysia/Maldivern, Bangladesh/Afganistan/Iran og meget mere. Dosent Jan Härpe, Lund, foreleser over kvinnens plass ifølge islamisk teologi og apologetik, amanuensis Ingrid Rudie, Oslo taler om Kvinnefelleskap, produkt av kjønnssegregasjon, ressurs for fremskritt, liksom mag. scient. Asger Christensen, København taler om Maldiverne og kvinnens plassering i produksjonen. Der er atskillig flere forelesere både fra Finland, Danmark, Norge og Sverige, og hele konferansen avsluttes med en plenardiskusjon, som ledes av dr. Henny Harald Hansen, København.

USSR

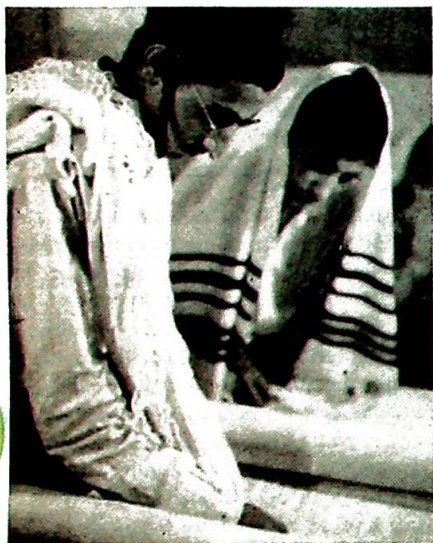
Ifølge Moskva Radio vil «Geistlige fra Moskva holde gudstjenester for de som kommer til De Olympiske Leker neste år». — De omfatter ortodokse, romerske katolikker, anglikanere og protestantiske kristne, samt for muslimer og jøder. «Et særlig hus for religiøse sammenkomster er blitt bygget i den olympiske by; og prester, mullahs og rabbinere vil bli knyttet til byen.» Gudstjeneste vil bli holdt på latin, engelsk, tysk, gresk og russisk.

The Tablet

Frelsen fra Israel?

Kristen Kibbutz i Israel?

Religiøse kibbutzim er ikke ualminnelige i Israel, og for såvidt skulle en kristen kibbutz ikke være noen merkverdighet rent teoretisk. Dette har *pater Isaac Jacob*, O.S.B., innsett. *Pater Jacob* er sønn av en jødisk far og en irsk katolsk mor.

Han har oppholdt seg de siste ni år i Israel og uttaler under et opphold hjemme i U.S.A. nylig, at nettopp et kristent arbeidssenter på jødisk bakgrunn kunne bli en berikelse for det *jødiske Israel* og den *kristne kirke i Israel*. Bakgrunnen for denne uttalelse er, at *Jacob* mener, at hvis de kristne i Israel ikke snart gjør noe positivt ut av sin tilstedeværelse som menighet i Israel, vil det ikke gå mange år, før det ikke vil være flere kristne tilbake i landet. Pave Paul VI. var forøvrig i sin tid også inne på denne tankegang.

Pater Jacob er leder av *Tel Gamaliel Center*, som ligger i *Bet Shemish* mellom *Jerusalem* og *Tel Aviv*. Mange mennesker besøker hvert år dette senter for å hente åndelig fornyelse i hverdagen.

Den jøde-kristne benediktinermunk har hele sitt liv drømt om å opprette en kristen kibbutz på katolsk basis i

Israel. Han mener, at et kollektiv av legfolk, hvis intensjon i første rekke er å leve sammen uten å være bundet av de evangeliske løfter, vil være et fint alternativt bidrag til å opparbeide en kristen felles-ånd bygget på mennesker med felles tro; dette forstått i meget vid betydning, idet han hevder, at det er et stort behov for nøyaktig dette både blant katolikker og andre kristne.

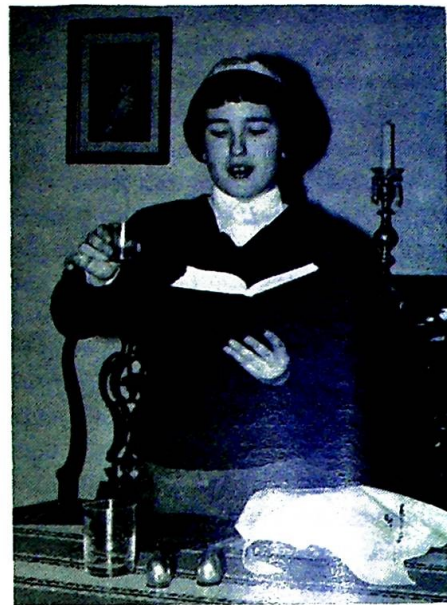
De fleste kristne i Israel er av arabisk opprinnelse. *Pater Jacob* mener derfor å kunne gjøre det mulig for unge kristne arabiske familier å leve sammen, så de kunne støtte hverandre både åndelig og materielt.

Han sier helt direkte, at det ikke er et nytt munkekloster det er bruk for eller tale om, men et virkelig *kristent familieliv*.

SAR.

Eget jødekristent kirkesamfunn

En rekke jødekristne i U.S.A., de såkalte *messianske jøder* har nå slått seg sammen i et eget selvstendig kirkesamfunn med en gudstjenesteform som minner meget om synagogens. «*Forbundet av messiansk-jødiske menigheter*» som kirkesamfunnet offisielt heter, har valgt *Dan Jester* som president. *Jester* er bare 31 år, men allerede leder for den jødekristne menigheten i hovedstaden Washington. Den menigheten har 150 medlemmer. De andre 19 forsamlingene fra U.S.A. og Canada har i gjennomsnitt 50 medlemmer. Dette er ikke høye tall for såvidt, men likevel verd å legge merke til. Av to grunner. For det første fordi vi her har fått et Jesus-troende kirkesamfunn med markert jødisk identitet når det gjelder kultur- og gudstjenesteformer. Der finnes mange jødekristne som i dag er medlemmer av andre protestantiske kirkesamfunn, men nå har en altså fått et evangelisk-jødisk alternativ.

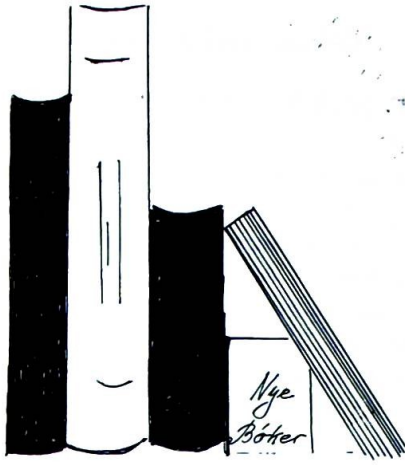

Videre kan en i dag registrere en markert økning i antall jødekristne, ikke minst blant unge. Organisasjonen «*Jews for Jesus*» har stor betydning i så måte.

Ser vi her begynnelsen til en ny jøde-kristen bevegelse som Gud kan bruke som et spesielt redskap for sitt eget folks omvendelse? Ikke minst for ikke-troende jøder blir et kirkesamfunn med tydelig jødisk identitet lettere å akseptere, slik at en kan bekjenne troen på Jesus som Messias uten å bli stemplet som nasjonal eller kulturell sviker, slik så mange jøder i dag blir anklaget for av sine egne når de blir døpt. *For Fattig og Rik*

TO KIRKER UNDER ETT TAK

Sin femårige beståen feiret det katolsk-lutherske St. Stephanus menighetssenter i Lüneburg-Kaltemoor lørdag den 22. september. Mottoet var «To kirker under ett tak!» — Midtpunktet i opplegget var en økumenisk gudstjeneste, som i fellesskap ble ledet av Dekan Wilfried Meyer og Pastor Rosemarie Söchting. Menighets-sentret ble innviet i 1974 av biskopen av Hildesheim Heinrich Maria Janssen sammen med Landsbiskop dr. Eduard Lohse. **KNA**

DET STORE UNDER

Det evangeliske kommunitet i Taize udgiver naturligvis også bøger, og i serien *Das sichtbare Wunder*, som dette kloster står for, er der udkommet en nydelig lille ting, som bør komme ud til mange, ikke mindst fordi den måde og den baggrund, som den er skabt på, er så helt usædvanlig i betragtning af den indstilling det moderne menneske har til graviditet og moder- og forælderrollen i dagligdagen.

Dette her er skabelse! Og for at forstå skabelse må man være omend ikke naiv, så i hvert fald enfoldig. I dette begrebs allerbedste betydning. Ilse Richter er forfatteren, og dette siger i sig selv ingenting heldigvis. For det er ofte fra anonymitetens dyb, at de store og livgivende tanker kommer op til overfladen og bliver til berigelse for mennesker.

Og dette her blev nemlig til berigelse, i hvert fald for undertegnede. Det er en moders tanker om skabelsens under, men ikke i teoretisk eller teologisk forstand, men over det lille ufødte og nyfødte menneskes blivende menneske. Det skrives ud gennem hver eneste linje i det lille hefte: «Jeg har fået en søn, ved Gud!» (1. Mos. 4,1.)

Man kan sige om protestantisk tankegang, hvad man for såvidt vil, men svært ofte kan man i denne ane Gud som den mægtige Handleren, som Bibelen taler om. Således er det også her, hvor Ilse Richter måske helt ubevist funderer over Den Almægtiges

Handleren med kvinden, hvordan han skapte dette væsen og dannede og formede det med den store hensigt og opgave, at kvinden skulle befolke jorden!

Bogen er skabt på nogle dagbogsblade fra 1954 og skildrer fornemmelser og overvejelser langs hele den proces, som fører til at et menneske bliver til. Der er tanker med frygt og glæde før det store under ved fødselen; og der er overvejelser over opgaver og ansvar efter at underet har fundet sted.

Ilse Richter var gift med en præst. Hun havde sin rod i miljøet omkring Montessorripædagogikken, hvilket tydeligt fremgår af disse tanker, som hun har nedfældet.

Det er en glæde at læse disse korte dagbogsblade. Man kommer ind på et stort menneske og en from kvinde, som har noget at sige os andre.

Ti kroner er absolut ikke for meget; men der er så meget at hente, at bogen burde være gratis tilgængelig for enhver kvinde under graviditet. Læg den ud på fødeklinikker og fødeafdelinger på hospitalene!

Omslaget taler for sig selv. Det tidsløse, det inderlige; blikket der trænger sig ind i sjælen til medmennesket. Et barns blik. Ikke usikkert flakkende, men undersøgende og spørgende. Og bag barnet de vejledende hænder, som dels værner den lilles

forstand, dels strækker sig ud mod det opvoksende menneskes usikre hånd for at føre det til møde med livet. Billedet, som er holdt i en grålig tone er et udsnit af et af glas-malerierne i Forsoningskirken i Taize. Ikke helt uden relation: Forsoning er fornyelse.

Svend Aage Rasmussen

Ilse Richter:

— *Et barn er undervejs.*

(Oversat til dansk af Grete Friis med indledning af Elsebet Kieler.)

Katolsk Forlag,

København, 1979,

27 sider, d.kr. 10,50.

Paven talte i august om Kina til pilegrimmene utenfor sommer-residensen Castel Gandolfo. Han uttrykte håpet om, at de kinesiske katolikker skulle få full religionsfrihet. Beretninger fra den senere tid synes å styrke en viss optimisme.

«Den katolske patriotiske foreningen» reagerte omgående på pavens uttalelse. Man stillet en rekke krav for gjeninnførelse av normale forbindelser mellom Den Hellige Stol og Kina. De kinesiske katolikkene krever «full uavhengighet» og tilbakekallelse av et dekret fra 1957, som fordømmer underkastelsen under den kinesiske regjeringen. Derfor fastholder man valget for noen uker siden av Michael Fu Tien Shan til biskop. Og avviser kravet om Roms godkjennelse som «flagrant innblanding».

Signum

JULEGAVESALG

Stort Julegavesalg ved St. Sunniva skole, Akersvn. 4.

Fredag 23.11 kl. 11.00—18.00

Lørdag 24.11 kl. 10.00—19.00

Søndag 25.11 kl. 13.00—17.00

Håndmalt porselen, lavendelposer, håndarbeider, luer, sokker, leker, julepynt og mye mer.

Stor utlodning — tombola — kafeteria med hjemmebakst.

VELKOMMEN!

GUDSTJENESTER I HELGENE		Dialog messe	Høy- messe
OSLO: <i>St. Olavs domkirke</i> Akersveien 1 tlf. 20 72 26 - 20 72 44	lörd.: sønd.: (eng)	19.00 9.30 19.00	— 11.00 —
<i>St. Hallvard kirke</i> , Frans'skanerne, Enerhauggt. 4, tlf. 67 23 83		8.35	11.00
<i>St. Dominikus kirke</i> , Dominikanerne, Neuberggaten 15, tlf. 55 07 71		9.00 18.30	11.00 —
<i>Vår Frue Villas kapell</i> , Montebello, Ullernchausséen 52, tlf. 55 81 21		9.00	—
<i>Grefsen kapell</i> , Glads vei 23, tlf. 21 23 55		9.00	11.00
<i>Lunden kloster</i> , Øvre Lunden, tlf. 212587			10.00
ARENDAL: <i>St. Franciskus kirke</i> , Tyholmen, tlf. 22 209	lörd.: sønd.:	18.30 8.00	11.00
BERGEN: <i>St. Pauls kirke</i> , Christiesgt. 16, tlf. 21 54 10	lörd.: sønd.:	19.00	11.00
<i>Vår Frue Kirke</i> , Helleveien	sønd.:	9.30	
<i>Florida kapell</i> , Nygaardsgt. 124		19.00	
DRAMMEN: <i>St. Laurentius kirke</i> , Cappellensgt. 1, tlf. 83 20 19	lörd.: sønd.:	18.00 8.30	10.30
FREDRIKSTAD: <i>St. Birgitta kirke</i> , Kongensgt. 9, tlf. 11 438		9.00	11.00
HALDEN: <i>St. Peters kirke</i> , Kri'stian V's pl. 1, tlf. 81 168		9.00	10.45
HAMAR: <i>St. Torfinns kirke</i> , Torvg. 113, tlf. 23 751	lörd.: sønd.:	18.00	11.00
HAUGESUND: <i>St. Josefs kirke</i> , Haraldsgt. 21, tlf. 23 195			11.00
HØNEFOSS: <i>St. Theresias kirke</i> , Vesterngt. 5, tlf. 22 381		9.00	11.00
KRISTIANSAND S.: <i>St. Ansgar kirke</i> , Kirkegt. 3, tlf. 24 225	lörd.: sønd.:	18.00	11.00
LILLEHAMMER: <i>Mariakirken</i> , Wedemannsgate 3 A, tlf. 52 550	lörd.: sønd.:	18.00	10.00
LILLESTRØM: <i>St. Magnus kirke</i> , Romeriksgt. 1, tlf. 71 28 85		9.30	11.15
MOSS: <i>St. Mikael's kapell</i> , Ryggeveien 24, tlf. 51 038		—	17.00
PORSGRUNN: <i>Vår Frue kirke</i> , Sverresgt. 26, tlf. 50 793		8.30	11.00
STABEKK: <i>Maria kirke</i> , Nyveien 17, tlf. 53 77 35		8.30 19.00	10.45
<i>Eikeli kirke</i> , Veståsen 20, tlf. 24 25 69		9.30	10.30
STAVANGER: <i>St. Svithuns kirke</i> , Dronningens gt. 8, tlf. 25 534	lörd.: sønd.:	17.00 8.30 9.30	11.00
TØNSBERG: <i>St. Olavs kirke</i> , Sandef'ordsgt. 1, tlf. 11 949			11.00
VOSS: <i>St. Olavs kapell</i> Finne, tlf. 12 510			Efter avtale
TRONDHEIM: <i>St. Olavs kirke</i> Prinsensgt. 2a2 B'skopen og prestegården, tlf. 21 214		8.45 19.00	11.00 —
<i>St. Elisabeth hospital</i> , Ila, tlf. 21 670		6.15	—
KRISTIANSUND N.: <i>St. Eysteins kirke</i> , Fl'ntegt. 5, tlf. 72 779			11.00
LEVANGER: <i>St. Torfinns kirke</i> og <i>St. Eystens sykehjem</i> , Jernbanegt. 29			11.00
MOLDE: <i>St. Sunniva kirke</i> , Parkveien 23, tlf. 51 467			11.00
ÅLESUND: <i>Vår Frue kirke</i> , Norgesund, tlf. 37 558	lörd.: sønd.:	17.00 8.30	11.00
TROMSØ: <i>Vår Frue kirke</i> , Stor- gt. 94. Sogneprestens tlf. 84 277	lörd.: sønd.:	18.00	11.00
<i>St. Elisabethsøstrene</i> , Balsfjordgt. 35, tlf. 81 487	sønd.:	8.00	—
BODØ: <i>St. Eysteins kirke</i> , Hernesveien 22, tlf. 21 783		8.15	10.30
HAMMERFEST: <i>St. Mikael kirke</i> , Salsgt. 52, tlf. 11 447		19.00	11.00
HARSTAD: <i>St. Sunniva kirke</i> , Skolegt. 4, tlf. 61 501	lörd.: sønd.:	15.00	10.30
NARVIK: <i>Kristi Kongekirken</i> , Håreksgt. 82			18.30
SELFORS: <i>Vår Frelasers kirke</i> , Skipper Nilsensgt. 21, tlf. 52 072			Efter avtale

**St Olav
Bokhandel
har stort
utvalg
i
grammofon-
plater
og
kassetter**

**Særpreget
middelalder-
og
renessanse-
musikk**

**Bysantinsk
kirkemusikk**

**Gregoriansk
koral**

Bokanmeldelse

Se på bilder og drøm

De fleste liker å se på bilder. Ikke minst nå om dagen. Universitetsforlaget har utgitt en utmerket billedutgave fra Jerusalem, som opprinnelig har sin rot i en israelsk utgave produsert av Shlomo S. Gafni og A. van der Heyden. Den er fremstilt i Italia, og den norske utgaven har forord av professor Arvid Kapelrud.

Man har her forsøkt å gi et bilde av Jerusalem gjennom fire tusen år, i det man går ut fra Jerusalem som det i historien allesteds nærværende handelsknutepunkt i Midtøsten og de vitnesbyrd, som det gir gjennom arkeologiske minner, historiske manifestasjoner og ikke minst hverdagens og nåtidens klare og konkrete tale.

Det er tale om et billedverk, og det som det i den anledning naturligvis legges sterkt vekt på, er bildene. Bildene forsøker å trenge dypt inn i byens sjel. Man beveger seg over romer-ruiner via mangfoldigheten av jødiske synagoger til både romerske, greske, russiske og armenske kirker og klostre. Innimellom finnes forklarende tekst, og den kan med fordel leses. Bildenes kvalitet er ikke alltid like gode. Der er her tale om et verk, som i første rekke henvender seg til det brede publikum, hvorfor prisen selvfølgelig spiller en avgjørende rolle ikke minst på disse breddegrader. Dette kommer naturligvis til å gå ut over den rent tekniske side av verket, og man skulle ønske, at dette moment var av en betydelig bedre kvalitet. Ser man på tilsvarende saker, som det tross alt finnes et hav av, så må man si, at det fotografiske og lay-out messige kan finnes bedre i andre verker.

Det er en ganske morsom sak, som forlaget her er kommet frem med, og det vil sikkert glede adskillige Israel-

I forrige nummer hadde det innsnekket seg et par feil. I intervjuet med Olav Müller var de to presters navn Vannerufville og Deutsch.

Vi beklager.

Red.

fans igjen å oppleve møtet med både klippemoskeen og Via Dolorosa. Men ikke minst vil denne bok sikkert kunne gjøre en meget stor innsats som orienterende materiale for folk, som kunne tenke seg å besøke den evige by i det Hellige Landet.

— En fortreffelig gaveidé!

...romeo.

*Shlomo S. Gafni/
A. van der Heyden:
Jerusalem.
Universitetsforlaget 1979,
355 sider, 98,— kr.*

TYSK PREST SUSPENDERT

Biskop Wilhelm Kempf av Limburg suspenderte den 18. oktober *pastor Hans Milch* (54), sogneprest i *Hattersheim*. Det betyr at han ikke lenger har tillatelse til å utøve noen av sine funksjoner som prest, f.eks. døpe, høre skriftemål, feire messen.

Pastor Hans Milch har i flere år vært i utakt med kirken. Han er leder for bevegelsen «*Spes unica*», som står meget nær den franske suspenderte erkebiskop *Marcel Lefèbvre*, den tradisjonalistiske bevegelses leder. I sommer skrev han i et rundskriv til bevegelsens medlemmer at han «betingsløst bekjenner seg» til *Lefèbvre*. «Rett dere i alle kirkelige spørsmål etter hva *Lefèbvre* sier og gjør! Da kan dere ikke gå feil.»

Senere holdt *pastor Milch* prekenen da den første tyske prest vendte

tilbake fra *Econe* i Sveits, *Lefèbvres* presteseminar. Han fikk øyeblikkelig prekeforbud i bispedømmene Mainz og Trier, og etter en måneds angrefrist er han nå suspendert av sin egen biskop.

Den tradisjonalistiske bevegelse i Tyskland er ikke spesielt stor. Foruten *Milch* og den nye *Econe*-prest i Mainz finnes såvidt vites bare en annen prest i Tyskland som støtter *Lefèbvre*. Et mindre antall tyskere studerer i *Econe*, og *Lefèbvre*tilhengerne blant legfolket gjør seg lite gjeldende.

Claes Tande

Det er åpent hus hver torsdag kl. 19 i Ungdomslokalet i St. Olav, Akersvn.

ADVENTSKALENDERE, alle med religiøse motiver, à kr. 20,50.
IKON BORDKALENDERE, à kr. 36,50.

Engelske bøker:

Lynch: A Woman wrapped in Silence, touching and human portrait of the woman who was the Mother of Christ, kr. 28,50.

The Liturgy of the Orthodox Church, kr. 45,50.

Archimandrite Sophrony: The Monk of Mount Athos, kr. 17,50.

» » Wisdom from Mount Athos, kr. 17,50.

The Akathist Hymn and Little Compline, the Greek Text with rendering in English, kr. 17,50.

Bolshakoff: Russian Mystics, kr. 52,50.

The Life of Father John of Kronstadt, kr. 59,50.

William of St. Thierry: On Contemplating God, kr. 45,50.

J. Leclercq: Aspects of Monasticism, kr. 45,50.

Bernhard of Clairvaux and the Cistercian Spirit, kr. 45,50.

—>— On the Song of Songs I, kr. 45,50

—>— On the Song of Songs II, kr. 36,50.

—>— On the Song of Songs III, kr. 147,—.

Oluf Bohn: Nybrud i den katolske kirke, kr. 52,—.

Malinski: Johannes Paul II, Sein Leben, von einem Freund erzählt, kr. 100,—.

Mutter Teresa: Worte der Liebe, kr. 35,—.

Schott: Advent und Weihnachtszeit, kr. 12,—.

Muggeridge: Moder Teresa, kr. 69,—.

ST. OLAV BOKHANDEL A/S

Akersveien 5, Oslo 1. Tlf. 20 72 48.

Åpent kl. 9—16, lørdager 9—14.

A/S NORSKE SHELL

FYRINGSOLJE

Leverandør til de fleste
katolske institusjoner
i Norge

Ved bestilling av olje:

02-19-12 00 - Service 02-19 12 20

Deroppe under . . .

(Forts. fra side 8)

hvert fall blir man ofte misforstått, og ofte av dem som forventes å skulle anse den side av saken for ganske essensiell.

Kommunist, Cia-agent, osv., hele skalaen ble tatt i bruk overfor presten deroppe under himmelen. Han forteller selv at en hel del av det arbeide man forsøker å sette igang blant bøndene der, baseres på kooperative foretak fordi forholdene er av en slik art at det simpelthen er de eneste muligheter for å aktivisere indianerne og gjøre dem til bevisste mennesker. Imidlertid har ikke indianerne erfaring nok til helt å kunne overta selv. Regjeringen i Lima sendte derfor teknikere utenfra, og en hel del misbruk fulgte i deres kjølvann. De ble imidlertid nokså redde for sognepresten fordi de fort oppdaget at han hadde bedre forstand på å sjonglere med regnskaper enn de. Følgen ble at hele søppeltønnen veltet.

Resultat? innberetninger, trussel om suspensjon, mistenksomhet fra de som hadde ansvaret . . . Det var bare en faktor man ikke hadde regnet med: Indianerne. Menigheten! Om de var hedninger, døpte eller konfirmerte spilte ingen rolle: Her var folket av god vilje. Den danske prest forteller: «De kom om natten: «Vi har holdt et møte, og vi har besluttet: Du blir!»»

Det var et håndslag til sognepresten som man sjelden ser maken til. Men *Tanholdt Hansen* forstår også sin oppgave dit hen at de kirkelige handlinger ofte faller sammen med de sosiale. Altså solidariteten, de utstrakte hender. Han fortsetter: «Hvis en landsby ikke er sterk nok til å motsette seg undertrykkelse, hvis bøndene behandles som slaver, så strider det mot Kirkens menneskesyn. Da har vi en kirkelig oppgave.» Hans arbeide setter ham i høy grad på en samvittighetsvurdering idet han — som han sier — «hele tiden skal vurdere i hvor høy grad man skal overføre alle våre vestlige problemer på dem.»

Han er i hvert fall kommet så langt at han har innsett at de mennesker som gjennom århundrer har vært behandlet umenneskelig, nå skal nå frem til selv å ta bestemmelser, så de ikke fortsatt manipuleres med, men selv skal kunne treffe avgjørelser om sitt eget liv.

Den danske jesuitt har bygget seg et lite hus på et vakkert sted høyt oppe i Andesfjellene ovenfor den lille landsbyen Colca, 4000 m. over havet. Han er dus med sin menighet som bare består av en håndfull indianere, men som er et betydelig ledd — mener *Tanholdt Hansen* — i den hellige alminnelige kirke. Colca kan man såmenn komme til i luksusbil hvis man vil. Men da må man sørge for å ha planker med så man kan kjøre tørrskodd over de mangfoldige elvefar. Så det er sikkert få som blir fristet.

Pater Peter Tanholdt Hansen, S.J., håndballspiller, jurist og verdensmann har funnet sitt Shangri-La. Han vil begravnes der.

Svend Aage Rasmussen

Jødisk misjon . . .

(Forts. fra side 3)

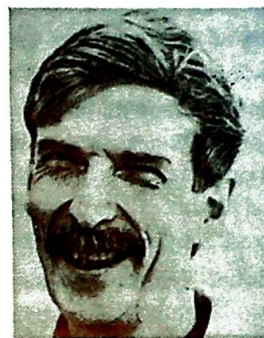
hjemmestudier etterfulgt av en kort eksamen.

Til tross for at ortodokse og konservative rabbinere er mot slike omvendelser, øker presset i retning av større åpenhet overfor ikke-jødiske ektefeller. En fersk undersøkelse viser faktisk at slike blandede ekteskap fører til en markert økning i religiøs aktivitet både hos foreldre og barn. Rapporten konkluderer med at det er større grunn til optimisme når det gjelder jødiske tradisjoner i familier med en ektefelle som har gått over til jødedommen, enn i familier der begge er jøder.

61 millioner ikke-religiøse

Både rabbinere fra reform-fløyen og fra den konservative fløy har tatt til orde for at jøder i USA har et ansvar overfor de 61 millioner menneskene som i følge meningsmålinger ikke har noen religiøs tilknytning. «Jeg mener jødene har en moralsk plikt til å vitne om de sannheter, ver-

Åge Rønning Usynlige tråder

Åge Rønning har i sin nye bok samlet tre fortellinger, forskjellige i innhold, men med et felles tema: hvorledes små og underlige, men dagligdagse begivenheter plutselig kan endre det som virker som gitt handlingsforløp.

Innb. 76.00

GYLDENDAL NORSK FORLAG
Bokhandelen har boken

168

dier og levemåter som bare jødedommen har,» sier den konservative rabbi Marc Tannenbaum i Den amerikanske jødiske komite (AJC). «Dessuten: hvis likegyldige jøder ser at kristne er interesserte i jødedommen, kan de komme til å spørre seg selv om det ikke er noe i dette likevel.»

Kristne ledere har blitt invitert til å vurdere de misjonsplanene jødene nå legger. Planene omfatter blant annet informasjonsstands i butikk-gater.

Dobbel kritikk

Men de jødiske misjonsplanene er under dobbel kritikk. Toneangivende reform-rabbinere frykter at vekten på fornuft og logikk skal erstattes av følelser og tradisjon. Mens konservative og ortodokse jøder hevder at ikke-jøders omvendelse fører til utvannet jødedom heller enn sterkere jødiske familier.

Endelig er mange jøder redde for at en slik misjonsvirksomhet vil føre til kristne anstrengelser for å omvende jøder. Men fordi den som skal omvende andre først må være sikker på hva han selv tror, kan jødene misjon overfor ikke-jøder i virkeligheten bli misjonsarbeid blant de millioner jøder i USA som har glemt sin familietro. *Newsweek*

Fabelaktig . . .

(Forts. fra s. 16)

lende i kulissene. Kameraet panorerer over en moden kjoleforretning. I mykt motlys ser vi den litt usikre bruden med ekspeditøren bak henne. Han er lys, uhyre feminin og meget, meget kald. Et lite bilde, på noen få sekunder, som med rette sier mer enn tusen ord. Du verden hvor lang tid den gode August må ha tatt for å plukke de rette menneskene, med de rette ansiktene til de mange, små glimt.

Et annet pluss er at vi for en gangs skyld får se hvordan begge parter i et ekteskap opplever historien. Fra den famlende begynnelse til den ensomme slutt. Dette er blitt en ren film, en god film. Manus er originalt, fremstilt av en mann med en fotografers temperament. Det er ingen konstruksjon i det, hver eneste detalj er sett,

GUSTAV THIELEMANN

Pølse- og hermetikkfabrikk

Tlf. 83 41 84 - DRAMMEN

T. S. JACOBSEN

BEGRAVELSESBYRA

Ullevålsvn. 1 - Oslo

Privat 55 77 87 - 69 43 72

Tlf. 20 79 06 - 20 79 05

Spesialforretningen i
RUSTFRIE STALARTIKLER
KNUT JUUL CHRISTIANSEN
Wesselsgt. 3 (indre gård) - Oslo 1

Telefon

(02) 33 36 24

33 55 25

Telegr.adr.:

Rustfriknut

THRONSEN & CO.

BOKTRYKKERI

Bernh. Getzgt. 3 b, Oslo

Telefon 20 40 02 - 20 70 02

MALERMESTER

utfører allslags maler- og tapetserarbeider

Georg og Otto Foerster

Tlf. 21 69 06

GUSTAV BØHM & SØN A/S

Bakeri og Konditori

Drammen

Galligani

Gaver, Pryd- og brukskunst

Med tre forretninger i sentrum.

Vika Terrassen — Stortingsgt. 22 — N. Slottsgt. 25

fanget og fremkalt med stor omhu. Legg til en øm følsomhet som er sjelden inntil det unike.

Skal man kun se en film i år, må det bli denne. Christian Boe Astrup

EDVARSDEN & NORHEIM A/S

Autorisert installatør

Radio og Elektrisk utstyr

Tlf. 11 220 - Fredrikstad

BØNNENS APOSTOLAT!

I november måned ber Kirken for opplæringen av Latin-amerikas prester og legfolk i evangeliseringens tjeneste.

Film: «Honning Måne»
 Regissør: Bille August
 Hovedroller: Claus Strandberg og
 Kirsten Olesen
 Nasjonalitet: Dansk
 Manus: Bille August.

«Honning Måne» presenterer oss for en glad dansk gutt som bor hjemme hos sin mor, spiller litt på

Claus Strandberg og Kirsten Olesen i «Honning Måne».

FABELAKTIG!

sykkellop og henter bøker om fugler på biblioteket når han har sett vakre bilder på fjernsynet. Han arbeider i en kjøleskapsfabrikk der han er montør ved noe som minner meget sterkt om et samleband. Han treffer Kirsten som rusler rundt i pene stuer med en vek far og en dominerende mor. Det er moren som har iscenesatt Kirstens liv, på samme måten som hun slår og klapper sin lille puddel. Jens, som er guttens navn, og Kirsten gifter seg, og Kirsten blir en sirlig hjemmeværende husmor. Hun glir gradvis inn i en dyp depresjon som skiller dem. Hun er ute av stand til å formulere hva som er galt, og han forstår det ikke. Jens kan se at hun nedbrytes, men

vet ikke hva han skal gjøre. De separeres, og Jens slår seg sammen med en arbeidskamerat, som imidlertid slutter på fabrikken. Jens står alene, uten venner, og vandrer rundt i Københavns pornostrøk. Han tilbringer kalde netter med gatens kvinner, kalde morgener på en nattkafe som skal stenge. Han går ikke under, men fastholder det samme lyttende, generte smilet på sin reise gjennom livets nattside. Stadig en glad dansk dreng, men ute av stand til å vite hva han vil, selv om han gjerne vil noe. Hva dette noe er formulerer han aldri.

Bortsett fra litt fylleprat artikuleres det ingen protest i denne filmen. Likevel er det en film full av opposisjon mot et samfunn i ungeende tomhet. Et samfunn uten kjærlighet, uten ringeste anelse om retning og mening, holdt i gang av produksjon og forbruk. Til å begynne med raljerer filmen i besk og slående komikk over velferdsstatens mange sider. Etter hvert blir handlingen mer vemodig. Varmen mister filmen imidlertid aldri. Dette er kanskje filmens største fortrinn, det at den bestandig protesterer, uten å gi oss konklusjonene med store bokstaver. Filmen registrerer bare, det er tilskueren som på eget grunnlag formulerer protesten.

Bille August, som har laget filmen, er fotograf. Og det er en fotografers film. Med en detaljrikdom som er av det ypperste og mest mangfoldige undertegnede har sett. Ta bare den ørlille scenen der Kirsten kjøper brudekjole. De stolte foreldre står bifal-

(Forts. s. 15)

ST. OLAV

Katolsk tidsskrift for
 religion og kultur

Medarbeidere:

Svend Aage Rasmussen,
 ansv.
 Gunnel Vallquist
 Aage Hauken O.P.
 Sidsel Skovsrud
 Ester Mikaisen
 Christian Boe Astrup
 Ketil Ronessen

Redaksjonens adresse:

Akersveien 5, Oslo 1.
 Tlf. 032/53 373.

Ekspedisjon:

Akersveien 5, Oslo 1.
 Kontortid 9—16,
 lørdag 9—14. Tlf. 20 72 48.

Abonnement (direkte eller
 gjennom postkontorene).

Kr. 70,— pr. år.
 For halvår kr. 35,—.
 Utlandet utenfor Skandinavia
 kr. 80,— pr. år.
 Annonser 10 dager før
 utgivelsesdagen.
 24 numre årlig.
 Postgiro 24 46 780.